

Η ειρήνη αρχίζει από το σπίτι

Της **ANDREA BOTTNER***

Η εκστρατεία «16 μέρες ακτιβισμού εναντίον της φυλετικής βίας» πραγματοποιείται από τις 25 Νοεμβρίου μέχρι τις 10 Δεκεμβρίου 2008. Οι μέρες δεν είναι συμπτωματικές: Η 25^η Νοεμβρίου είναι η Διεθνής Ημέρα Εναντίον της Βίας κατά των Γυναικών και η 10^η Δεκεμβρίου είναι η Διεθνής Ημέρα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αυτές οι 16 μέρες είναι η γέφυρα ανάμεσα στην αντίληψη ότι η φυλετική βία είναι «γυναικεία υπόθεση» και στην κατανόησή της ως θέμα ανθρωπίνων δικαιωμάτων που μας αφορά όλους.

Η φονική διάκριση κόβει το νήμα της ζωής γυναικών σε όλες τις χώρες και απειλεί κάθε στάδιο της ζωής μας: πριν από τη γέννηση με αποβολές λόγω γένους και βρεφοκτονίες, παιδική θνησιμότητα από αμέλεια στη διατροφή και ιατροφαρμακευτική περιθαλψη, ακρωτηριασμό γεννητικών οργάνων, «δολοφονίες τιμής», νεαρές γυναίκες σπρώχνονται στην αυτοκτονία λόγω κακομεταχείρισης από τους συζύγους ή τα πεθερικά τους, ή ακόμα και δολοφονούνται από αυτούς, διακίνηση γυναικών για σεξουαλική εκμετάλλευση, βιασμούς, συστηματικούς και ομαδικούς βιασμούς και βασανιστήρια σε εμπόλεμες ζώνες, ελλιπή ιατρική φροντίδα για μητέρες, η κοινωνική αποδοχή της εξαθλίωσης των χήρων. Αν ληφθούν όλα αυτά υπόψη, σε ολόκληρο τον κόσμο, μια στις τρεις γυναίκες θα έχει εμπειρία βίας λόγω του γένους της. Σε κάποιες περιοχές του πλανήτη, αυτό το ποσοστό ανέρχεται στο 70%.

Σε διαφορετικές κοινωνίες και πολιτισμούς, ένα στοιχείο είναι κοινό σε αυτή τη βαναυσότητα: η προθυμία για απάνθρωπη μεταχείριση των γυναικών.

Αυτές οι 16 μέρες επιβεβαιώνουν τα δικαιώματα των γυναικών στον κόσμο, όχι σύμφωνα με το τι κάνουμε για τους συζύγους ή τις οικογένειές μας, αλλά για το τι είμαστε: ανθρώπινα όντα που αξίζουμε αξιοπρέπειας και της ευκαιρίας να ζήσουμε χωρίς βία και φόβο.

Για πολλές γυναίκες, το μέρος στο οποίο θα έπρεπε να νοιώθουμε ασφαλείς, είναι μερικές φορές το πιο επικίνδυνο. Οι γυναίκες κινδυνεύουν να γνωρίσουν τη βία από πρόσωπα του οικείου περιβάλλοντος από ότι σε άλλους τομείς της ζωής μας.

Η βία στην οικογένεια συμβαίνει πίσω από κλειστές πόρτες, κάνοντας εύκολο να θεωρηθεί ως προσωπικό θέμα, ή μια τραγωδία που ενδιαφέρει μόνο την επηρεαζόμενη οικογένεια. Όμως, οι συνέπειες της βίας στην οικογένεια εκπέμπονται προς όλες τις κατευθύνσεις και επηρεάζουν κοινότητες, ακόμα και ολόκληρα έθνη. Μόνο στις ΗΠΑ, το οικονομικό κόστος της βίας στην οικογένεια ξεπερνά τα \$5,8 δισ. τον χρόνο σε ιατρική φροντίδα και απώλεια παραγωγής. Σύμφωνα με έρευνα που έγινε στο Ηνωμένο Βασίλειο το 2004, το άμεσο και το έμμεσο κόστος της βίας στην οικογένεια ανήλθε στα 23 δισ. στερλίνες στο χρόνο, ή 440 στερλίνες για κάθε πολίτη. Ανεξάρτητα σε ποια κοινωνία λαμβάνει χώρα, η βία στην οικογένεια διαλύει οικογένειες. Ενισχύει τη φτώχεια, την ανισότητα, την αστάθεια και επηρεάζει τη θέση των κυβερνήσεων στα

μάτια του κόσμου: το πόσο μεγάλο είναι ένα έθνος, υπολογίζεται από το πώς συμπεριφέρεται έναντι των κατοίκων του που βρίσκονται σε κίνδυνο.

Πολλές χώρες έχουν νόμους που ποινικοποιούν τη βία στην οικογένεια, αλλά σύμφωνα με έρευνα των Ηνωμένων Εθνών το 2006, μόνο 89 αναγνωρίζουν το συνδυασμό της φυσικής και της ψυχολογικής βαναυσότητας - τις ιδιαίτερες συνθήκες που υπάρχουν λόγω των προσωπικών δεσμών μεταξύ θύτη και θύματος- που χαρακτηρίζει τη βία στην οικογένεια. Αυτοί οι νόμοι χρειάζονται επείγοντως.

Χρειαζόμαστε συμμαχίες μεταξύ Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και νομοθετικών σωμάτων, ώστε οι ειδικοί και η εμπειρία τους να επηρεάσουν τους νόμους. Και χρειαζόμαστε περισσότερα στοιχεία, ώστε η πολιτική να έχει στόχους και να είναι αποτελεσματική.

Όμως, νόμοι και πολιτική είναι κενές χειρονομίες χωρίς αυστηρή εφαρμογή. Η εφαρμογή πρέπει να αναγνωρίζει ότι αδικήματα βίας στην οικογένεια έχουν διαχωριστεί από την κατηγορία των επιθέσεων, επειδή τα χαρακτηριστικά τους διαφέρουν και όχι επειδή τα εγκλήματα είναι λιγότερο σοβαρά.

Χρειαζόμαστε συνεχείς οδηγίες και εκπαίδευση για την Αστυνομία και τους Κοινωνικούς Λειτουργούς. Χρειαζόμαστε δικαστικές διαδικασίες που θα επιτρέπουν αποφυγή της δημοσιότητας και εμπιστευτικότητα για τα θύματα - που μπορεί να είναι τόσο απλές όπως η αποδοχή μαρτυρίας μέσω βίντεο, ή απαγόρευση σε τρίτους της πρόσβασης στη δικαστική αίθουσα. Χρειαζόμαστε επέκταση των αποδεδειγμένα επιτυχημένων «κέντρων μίας στάσης» που προσφέρουν δι-υπηρεσιακές νομικές υπηρεσίες και υγειονομική φροντίδα για τα θύματα.

Περισσότερο, όμως, χρειαζόμαστε την πολιτική βούληση από κυβερνήσεις να προσηλωθούν σε διεθνή επίπεδα και μέτρα. Χρειαζόμαστε ηγέτες που θα επιμένουν – δυνατά, συχνά και επίμονα- ότι οι γυναίκες έχουν ίση τιμή, ίση αξία, και αξίζουν ίσης προστασίας και σεβασμού.

Οι λιγιστές 16 μέρες δεν θα πετύχουν αυτούς τους στόχους. Όμως, 16 μέρες είναι η αρχή, μια καλή αρχή, αν μπορέσουν να λειτουργήσουν ως η σπίθα που θα μας προκαλέσει να εξετάσουμε τη συμπεριφορά μας και να πάρουμε μέτρα και στις υπόλοιπες 349 μέρες του χρόνου.

*Η Andrea Bottner είναι Διευθύντρια στο Γραφείο Διεθνών Γυναικείων Υποθέσεων του Αμερικανικού Υπουργείου Εξωτερικών. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα <http://www.state.gov/g/wi/>.